І чужому научайтесь,
Свого не цурайтесь...
Т. Шевченко

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-8740
— Тел. з Ню Йорку: —
BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXIV. Ч. 228. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 13-го ГРУДНЯ 1967 ЦЕНТІВ 10 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, DECEMBER 13, 1967 No. 228. VOL. LXXIV

— КОРОТКІ ВІСТІ —

Вівторок, 12 грудня, 1967

В АМЕРИЦІ

КРАЙОВА ДОРАДЧА КОМІСІЯ в справах расових і соціяльних заворушень повідомила, що вона опублікує звіт про висліди своєї праці вже 1-го березня, а не аж 29-го липня, як пропонував президент Джансон, коли минулого літа покликував до життя цю Комісію. Ця Комісія складається з 11-ох членів, її очолює іллінойський губернатор Отто Кернер, а містоголовою є нюйоркський посадник Джан Ліндсей. Кернер і Ліндсей заявили, що не можна чекати зі звітом аж до літа, коли могли б знов вибухнути расові заворушення. Комісія опублікує звіт вже 1-го березня, щоб можна було зробити заходи, які не дали б можливости, щоб повторилися ті заворушення, які були в численних містах минулого літа.

МІСЯЦЬ НЕ МАЄ МАГНЕТИЧНИХ ПІЛЬ ані не діють там соняшні радіяційні штормм, як про це повідомляє д-р Норман Ф. Несс на основі дослідів Експлорера 5, якого випустили були 9-го липня. На основі цих даних твердить д-р Несс, що електрична провідність на Місяці дуже низька. З повищого виходить, що астронавти проєкту Аполло, які перед 1970-им роком мають летіти на Місяць, не матимуть якихось надзвичайних перешкод під час побуту на Місяці. Успіх їхнього лету залежатиме тільки від технічної досконалости їхніх космічних кораблів: матірного, який кружлятиме довкола Місяця, і того, що в ньому два астронавти відвідають Місяць.

ПАЛАТНА КОМІСІЯ В СПРАВАХ ПРОТИАМЕРИКАНСЬКОЇ діяльности опублікувала 370-сторінковий звіт про Ку Клукс Клан. Ця таємна організація виникла після Громадянської війни 100 років тому в південних стейтах. Вона мала в жовтні 1966-го року 15,000 членів, а в січні 1967 число членів становило 16,810. Ця організація діє тайно і старається терором позбавляти деяких громадян їхніх конституційних прав. Члени цієї організації користуються телефонічними погрозами, паленням хрестів, викраданням небажаних людей та їх побиттям, підпалом, підкладанням бомб і навіть вбивством. Найменше, бо тільки 10, членів є в стейті Делавері, а найбільше — 7,500 в Північній Каролайні. Конґресмен демократ із Луїзіяни Едвін Е. Вілліс пише в передмові до цього звіту, що поставив внесок на припинення діяльности ККК.

В ЛИСТОПАДІ ЗАПАСИ ЗОЛОТА ЗДА зменшилися на 475 мільйонів дол. і становили 12,434,000.000 дол., що було найнижчим станом в останніх 30-ох роках. ЗДА мали найбільше золота в 1949 році 24,6 більйона дол. Це зменшення запасів золота в листопаді цього року настало внаслідок девальвації англійського фунта, коли деякі держави кинулися купувати золото за доляри. ЗДА продають золото по 35 дл. за одну унцію, бо хочуть цим способом втримати вартість доляра у відношенні до золота. Коли запаси золота далі будуть зменшуватися, Конґрес мусітиме уневажнити вимогу, що одна четвертина долярів в обігу мусить мати підклад в золоті.

ПРОВІДНИКИ ЗОРГАНІЗОВАНОГО РОБІТНИЦТВА холодно поставилися до заклику президента Джансона не вимагати завеликого збільшення заробітної платні в найближчому році. Конвенція делеґатів Американської Федерації Праці - Конґресу Індустрійних Організацій заявляє, що робітничі спілки мусять вимагати більших платень, бо збільшуються кошти прожитку. Впродовж 12-ох місяців індекс цін збільшився на 2.6 відсотка. На цій Конвенції промовляв секретар праці Віллард Вірц і сказав, що він турбується перегонами між цінами на товари і заробітною платнею. Уряд уважає, що інфляційним є 6-відсоткове збільшення заробітних платень в автомобільному промислі.

У СВІТІ

КОМАНДУВАННЯ АМЕРИКАНСЬКОЇ МОРСЬКОЇ ФЛЬОТИ В ЗАТОЦІ ТОНКІНУ ПРОГОЛОСИЛО ПЕРЕСТОРОГУ, щоб моряки не знайомились з так званими „противоєнними мировими людьми", ціллю яких є намовляти до дезерції, щоб внести заколот в збройні сили Америки. Водночас адмірал Томас Мурер проголосив наказ з пригадкою важких кар за дезерцію. Він звернув увагу, що ворогам Америки не залежить на окремих дезертирах, що їх використовується тільки для протиамериканської пропаґанди: коли такі дезертири відслужать свою пропаґандивну місію — ворог перестає ними цікавитись і їхня доля дуже гірка.

ІЗРАЇЛЬСЬКИЙ МІНІСТЕР ПРАЦІ ІҐАЛЬ АЛЛОН ПЕРЕСТЕРІГ ЄГИПЕТ, що коли той заатакує ізраїльські міста ракетами, отриманими від „одної держави", то Ізраїль має у своєму арсеналі не менш вартісну новітню зброю, „власну або отриману від великодержави", якою переведе нищильну відплату. Ізраїльська преса закидає Аллонові виявлення ізраїльської військової тайни, бо до цього часу ніхто ніколи не твердив, що Ізраїль має ракети. Совєти доставили Єгиптові ракети з землі на землю та з кораблів на землю.

ІНДІЙСЬКИЙ УРЯД ЗВІЛЬНИВ З БЛИЗЬКО ТРИРІЧНОЇ В'ЯЗНИЦІ МОХАММЕДА АБДУЛЛАХА, найпопулярнішого в Кашмірі діяча, що його звуть там „левом Кашміру". Абдуллахові всеж заборонили виїхати до Кашміру та давати до преси будь-які заяви. Тому Абдуллах відкинув те звільнення його, заявивши, що або дадуть йому повну свободу, або хай тримають під поліційним надзором. Мохаммед Абдуллах був лідером самостійницького руху мусульманських кашмірців. Індія окупувала та згодом анектувала Кашмір, що його мусульманське населення схиляється до злуки з мусульманським Пакістаном та, щонайменше, вимагає широкої автономії.

АРАБСЬКІ МІНІСТРИ ЗАКОРДОННИХ СПРАВ НЕ МОГЛИ ПОГОДИТИСЬ на своїй конференції в Каїро на одностайне становище супроти резолюції Ради Безпеки Об'єднаних Націй з 23 листопада ц. р. щодо Середнього Сходу. Рішено, що залишається „вільну руку" арабським королям і президентам, які зійдуться на конференцію „на вершинах" в столиці Марокко Рабаті — в цьому або в наступному місяці.

3-МІЛЬЙОНОВА СТОЛИЦЯ МАДРИД ВНОЧІ ЦІЛКОМ БЕЗПЕЧНА, дармащо нема там вночі на вулицях ніяких поліційних стійок ані стеж. Поліційну службу виконують цивільні добровільці, утримувані приватними датками. Вони все ж мають право арештувати порушників спокою та контактуватися з поліцією. Ця система виявилась у життьовій практиці настільки доцільною, що уряд не думає переводити реформи в напрямку побільшення числа міської поліції — в Мадриді й інших містах — та накладати на неї ширші, як до цього часу, обов'язки щодо публічного ладу.

ВСЯ КОЛЯДА НА ДОПОМОГОВІ ЦІЛІ ЗУАДК

УКРАЇНЦІ АМЕРИКИ !

Вітаємо Вас з Різдвом Христовим та Новим Роком і бажаємо щастя, здоров'я та успіхів в житті.

Пересилаючи це наше щире традиційне побажання, звертаємося до Вас з закликом: в цей різдвяний час не забуваймо про наших земляків, які потребують допомоги, — **зложім щедру коляду на допомогові цілі Злученого Українського Американського Допомогового Комітету.**

Впродовж свого 24-річного існування ЗУАДК проводив велику допомогову акцію: ЗУАДК переселив багато тисяч наших земляків до нових країн поселення. Цим спричинився до сконцентрування нашої еміґрації в ЗДА та в інших країнах, де наші поселенці могли почати нове, творче громадське життя. Діяльність ЗУАДКомітету завжди була широко закроєна. ЗУАДК постійно давав правну, моральну та матеріяльну допомогу українцям в потребі.

ЗУАДК це гуманітарна установа, єдина в тім роді визнана американським урядом і всіма урядами вільного світу, та має велике признання серед інших міжнародних допомогових організацій.

Перед ЗУАДКомітетом і тепер є важливі завдання в ділянці допомоги і на цю поміч чекають наші земляки в потребі. ЗУАДК плянує скерувати тепер свою заокеанську допомогу більше на схід, де перебуває тепер велике число наших еміґрантів та де поміч є необхідною. ЗУАДК завжди є в дії. З ходом часу і потреби нашої еміґрації міняються, але вони існують і їх завжди є багато. ЗУАДК старається завжди достосувати свою діяльність до вимог часу та скеровувати її туди, де вона більше потрібна.

Свою діяльність ЗУАДК переводив і переводить у великій мірі за посередництвом свого Европейського Представництва, яке було створене майже від самих початків існування ЗУАДКомітету, та яке своєю широко закроєною діяльністю доказало важливість свого існування. Та на утримання його потрібні фонди і дальше його існування залежить від зрозуміння та жертвенности нашого громадянства.

Свою місію ЗУАДК виконував головно завдяки зрозумінню українських громадян в Америці та надіється на їх повну підтримку в майбутньому.

Тому звертаємося до Вас і цього року із закликом **скласти свою щедру коляду на допомоговий фонд ЗУАДКомітету.**

Всі пожертви просимо слати на адресу:

United Ukrainian American Relief Committee
5020 Old York Road, Philadelphia, Pa. 19141

Всі пожертви на ЗУАДК звільнені від державного прибуткового податку.

ХРИСТОС РОДИВСЯ !

Дирекційна Рада
Злученого Українського Американського
Допомогового Комітету

Палата схвалила $1.98 більйона на поборювання вбогости

Вашинґтон. — Палата Репрезентантів 11-го грудня признала на поборювання вбогости 1.98 більйона дол. Впродовж двох найближчих років Палата схвалила видати на поборювання убозтва суму 4.16 більйона дол. В найближчому році на цю ціль мали б видати 2.18 більйона. Палата погодилася в тому, щоб зменшити федеральний бюджет на 9 більйонів, з чого коло $4 більйони мали б бути в бюджеті на фінансовий рік, що кінчається 30-го червня 1968-го року. Та ще не знати, чи Комісія Видатків в Палаті, яку очолює конгресмен демократ із Тексасу Джордж Г. Мегон, буде схильна затвердити цю суму на поборювання вбогости, висоту якої вже схвалила Палата Репрезентантів.

Сенат схвалив $14.4 більйона на допомогу шкільництву

Вашинґтон. — Сенат більшістю 71-го голоса до 7-ох 11-го грудня признав на допомогу шкільництву 14.4 більйона дол. Ця сума призначена на допомогу школам впродовж трьох років, починаючи від 1-го липня 1968-го року. Фонди на цю ціль на цей фінансовий рік, що скінчиться 30-го червня 1968-го року, були схвалені минулого року. Схвалений Сенатом законопроєкт іде на вирішення окремої Сенатсько - Палатної Конференції, яка має вирівняти різниці між текстами, що схвалили обидві Палати. Палата Репрезентантів, схвалила на допомогу школам 4.1 більйона, але тільки на один рік. Сталося це, що в травні цього року. Найбільше із призначеної суми має піти на розбудову шкільництва в міських нетрах та у вбогих сільських районах. З цих фондів буде йти допомога на освіту дорослих, на підручники та бібліотеки, на допомогу школам в районах, де існують урядові інсталяції та на інші освітні цілі.

Найвищий Суд анулює закон, який забороняє комуністам працювати для оборони

Вашинґтон. — Найвищий Суд ЗДА більшістю 6-ох до 2-ох голосів визнав за недійсний закон про контролю підривної діяльности з 1950 року, згідно з яким комуністи не мають права працювати у фабриках, які виробляють речі для оборони цієї країни. Іменем більшости промовляв головний суддя Ерл Воррен, який заявив, що Найвищий Суд ЗДА мусить стояти на стороні Конституції цієї країни, Перша Поправка до якої гарантує громадянам ЗДА свободу належати до будь-якої організації. Головний Суддя Воррен заявив, що Конґрес не може покликуватися на „силу війни" та цим способом присвоювати собі право ухвалювати закони, які порушують Конституцію.

БО ВІЙНА ВІЙНОЮ...

Бо війна війною, але сорочка мусить бути чиста. До такого висновку прийшов десятник з дивізії повітряної кавалерії Геррі Клейтон у В'єтнамі та використовує хвилину відпочинку, щоб випрати собі сорочку.

НАТО матиме міжнародну фльоту нищильників

Брюсселль. — Конференція військових міністрів та найвищих військовиків 14-ох членських держав Північно-Атлантійського Союзу (НАТО) вирішила в понеділок 11 грудня ц. р. покликати до життя з'єднання міжнародної фльоти нищилльників, яке стояло б під одним командуванням та було рухомою одиницею ,що її можна б негайно пересувати на критичні місця задля задемонстрування сили й солідарности НАТО. 15-та членська держава НАТО — Франція — участи у тій конференції не брала, бо Франція вже в минулому році відкликала свої збройні сили із зінтеґрованих збройних сил НАТО. Проте вона залишається формальним членом НАТО і бере участь у політичних нарадах того Союзу. За твердженням преси, Франція задумує залишитись в НАТО щонайменше до 1970 року й тоді вирішити, чи вийти з НАТО, чи залишитись в ньому. За постановою договору НАТО з 4 квітня 1949 року — кожний його член може виступити після 20-ох років, з однорічним виповідженням. Міжнародна фльота нищильників складалась би з кораблів, що їх членські держави дали б до розпорядження НАТО: ЗДА, Британія і Голляндія негайно зголосили по два свої нищильники, а також Канада й Данія висловили своє заціkавлення цією справою. Плянується створити подібну міжнародну фльоту НАТО у східній частині Середземного моря, при чому членськими державами були б тоді також Італія, Греція і Туреччина.

У Тант поручає швидку розв'язку проблеми Кіпру

Об'єднані Нації. — Генеральний секретар Об'єднаних Націй У Тант звернувся офіційним листом до Ради Безпеки ОН, щоб вона відновила мандат Об'єднаних Націй на Кіпрі, який вигасає 26-го грудня ц.р., рішила побільшити тамошній міжнародний контингент війська, який нараховує 4.500 вояків, з відповідним бюджетом, дати тому міжнародному війську більші компетенції та приспішити тривке полагодження турецько - грецького конфлікту на Кіпрі. Звідомлення У Танта недвозначно оскаржує кіпрсько - грецьку так звану національну ґвардію у спровокуванні своїми зачіпними діями супроти турецького села останньої кризи, яка погрожувала вибухом грецько - турецької війни. У Тант перестерігає, щоб не допустити до того, щоб від одної кризи переходити до другої ще гіршої та щоб не вичікувати на нову загрозу, коли минулася попередня. Війна між Грецією і Туреччиною за Кіпр не вибухла тільки тому, що в справу негайно втрутилися Об'єднані Нації, З'єднані Держави й Атлантійський Союз (НАТО), які вислали на місце конфлікту своїх репрезентантів. До тимчасової злагоди причинився найбільше американський мировий посередник Сайрус Венс. Греція відкликала з Кіпру 8.500 вояків, що їх крадькома, в тайні перед командуванням міжнародного війська ОН, перепачковано на Кіпр.

У Москві відклали суд над чотирма опозиційними письменниками

Москва. — Судова розправа, яка мала розпочатись у понеділок 11 грудня ц. р. у Москві над трьома молодими мужчинами й одною жінкою за „підривання режиму" й „очорнювання совєтських властей" підпільними виданнями, не відбулася. Офіційно ані не заповіджено її ані теж не відкликано з поданням нового терміну. Підсудними будуть арештовані ще 18 і 23 січня ц. р. 32-річний Алексадер Гінсбурґ, 28-річний Юрій Ґалянсков, 29-річний Александер Добровольский і 21-річна Вєра Лашкова. Відкладення їх розправи закордонні кореспонденти в Москві пов'язують з двома петиціями, що їх внесли до совєтських властей і до редакції „Ізвєстій" московські письменники, журналісти й інші інтелектуали. Першу петицію підписали буцім-то більше, як 100 інтелектуалів, другу — 44. У тих петиціях вказується головно на ламання совєтської конституції та карного закону, який докладно визначує час, в якому вільно тримати арештованих без суду. Всіх названих тримають вже 11 місяців у в'язниці, не дозволивши їм навіть на відвідини у в'язниці найближчих членів рідні. Арештування всіх їх прийшло у зв'язку з судовою розправою і засудженням письменників Андрея Сінявського і Юрія Даніела за друкування за кордоном під псевдонімами антисовєтських творів. Названі вгорі четверо арештованих стояли буцім-то у зв'язку з російським еміґрантським видавництвом „Посєв" та друкували підпільний й антирежимовий журнал „Фенікс". Водночас закордонні кореспонденти у Москві дізналися, що 180 московських інтелектуалів зголосили до Верховного Совєта петицію з вимогою прийняти закон, який скасував би пресову цензуру та завів свободу преси. Очевидно, що в поліційно-військовому комуністичному режимі свобода преси в західньому розумінні цілком неможлива.

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ

УКРАЇНСЬКА СЛУЖБА БОЖА В КАТЕДРІ СВ. СТЕФАНА У ВІДНІ

У віденській Катедрі св. Стефана український католицький Єпископ Преосв. Кир Августин Горняк із Лондону відправив Службу Божу в українському обряді. На цій Службі Божій присутній був віденський Кардинал Keніґ. Кир Августин правив св. Літургію в сослуженні українських місцевих священиків. Співав хор української кат. церкви св. Варвари під дир. А. Гнатишина Під час Служби Божої відчитано слово кардинала Keніґа, в якому він просить про молитви на інтенцію Царгородського Патріярха Атанаґораса та його зусилля до об'єднання Церков. Патріярх Атанаґорас приїжджає до Відня, де буде гостем австрійського уряду. („Штатс - Цайтунґ унд Геральд", Ню Йорк, 2-го грудня 1967).

ДОПОВІДЬ В ДОМІ УВАН

Ню Йорк. — УВАН, спільно з Науково-Богословським Інститутом УПЦ в ЗДА, влаштовує Вечір, присвячений пам'яті Миколи Лисенка, з нагоди 125-річчя з дня його народження. Доповідь прочитає проф. Василь П. Завітневич „Життя і творчість Миколи Лисенка", у мистецькій частині — з творів Миколи Лисенка, у виконанні пп. Г. Шерей, М. Ольхового і Ю. Федоріва, акомпаніямент — проф. Є. Крахно. Вечір в суботу 16-го грудня о 6-ій год. 17-го грудня, о 6-ій год. вечора — Філософічна секція влаштовує доповідь д-ра Б. Цимбалістого „Асиміляція і проблема національного виховання української молоді в Америці".

СВЯТОМИКОЛАЇВСЬКА ЗУСТРІЧ НА 82-Й ВУЛИЦІ

Ню Йорк. — У неділю 17 грудня о 1:30 по полудні, у Школі Українознавства при церкві св. Володимира на 82-й вул., відбудеться Зустріч із св. Миколаєм. У програмі: п'єса Лесі Храпливої „Своя школа", у виконанні школярів, танки — у виконанні учнів п. Сулими і... приїзд св. Миколая! Управа школи всіх запрошує на ту зустріч.

У ДЕНЬ СВ. АНДРІЯ

Ню Йорк (Б.Л.). — Старанням Українського Католицького Академічного Товариства „Обнова", в Ню Йорку в неділю, 17 грудня, о год. 5-ій веч. в авдиторії школи св. Юрія виголосить ВПреп. о. Михайло Гринчишин, Ч.Н.І., парох Нюарку, Н. Дж., доповідь „Актуальний стан беатифікаційного процесу Слуги Божого Митрополита Андрея". Доповідь попередить св. Літургія у намірені беатифікації Слуги Божого Митрополита Андрея. На Службі Божій співатиме хор ім Митрополита Андрея Шептицького.

НА НАШІЙ, НЕ СВОЇЙ ЗЕМЛІ

(Що пишуть комуністичні газети в Україні)

„ДАЛЕКОСХІДНІМ УКРАЇНЦЯМ

„Письменник Іван Немирович побував у творчому відрядженні на Далекому Сході. Зокрема він відвідав місця („Зелений клин"), де проживає багато українців. Це — Чернігівка, Синій Гай, Чугуївка, Іллінці та ін. Під час зустрічей слухачі дуже цікавились українськими виданнями. І ось на ім'я Спілки письменників України надійшов лист від першого секретаря Чернігівського райкому КПРС Приморського краю тов. Пономаренка А. А.

„Село Чернігівка Приморського краю є районним центром, що налічує близько 15 тисяч жителів. З них 50 відсотків — українці. Просимо вас, коли це можливе вислати на адресу нашої бібліотеки книги сучасних українських письменників та поетів"...

На прохання шанувальників рідного слова за межами республіки таку бібліотечку надіслало видавництво „Радянський письменник". („Літературна Україна" з 8 грудня).

5 РОКІВ „МАРИНУЮТЬ" ВИДАННЯ ГОТОВОГО СЛОВНИКА

„Літературна Україна" з 1-го грудня помістила замітку під наг. „Хто видасть словник?" Багато років над „Автошляховим словником" працювали з власної ініціятиви інженери із Львова, Луцька, Кіровоградщини й інших міст, створивши високовартісний словник, розвинувши термінологію з автошляхівництва і т.д. Рукопис на 1100 сторінок готовий до друку з 1965 року. Замітка закінчується запитом: „Хто ж усе-таки видасть „Автошляховий словник" і коли? Адже він конче необхідний. Маючи 1100 сторінок машинопису (шість тисяч термінів), він був би цікавий та потрібний не тільки будівельникам та працівникам автошляхового господарства, але й філологам, оскільки дав би багатющий матеріял для вивчення виробничої лексики рідної мови. А поки що всі матеріяли словника жовкнуть у вже давно пожовклих папках укладачів..."

Еф Бі Ай повідомляє про збільшення злочинів на 16 відсотків

Вашинґтон. — Федеральне Бюро Інвестиґацій повідомляє, що в перших дев'ятьох місяцях цього року число більших злочинів збільшилося на 16 відсотків в порівнянні з тим часом 1966-го року. І так число грабунків збільшилося на 27 відсотків, вбивств на 16, важких поранень на 9 і зґвалтування на 7 відсотків. Число грабування банків збільшилося від минулого року аж на 60 відсотків. В більших містах збільшення злочинів становить 15 відсотків в порівнянні з минулим роком, а на передмістях — 17 відсотків; на селах тільки 12 відсотків. В південних стейтах число злочинів збільшилося на 14 відсотків, в західніх — 17, а в північно - східніх — 18%. — Президент Джансон заявив, що частина вини за збільшення числа злочинів падає на Конґрес, який не схвалив відповідного законопроєкту. Президент просив Конґрес 10 місяців тому, щоб схвалив законопроєкт про федеральну допомогу стейтам і міським управам, щоб вони могли поліпшити поборювання злочинности.

У ЗЕМЛЕТРУСІ В ІНДІЇ ЗГИНУЛИ СОТНІ ОСІБ

Ню Делі. — Західне узбережжя Індії на просторі 500 миль було навіщене важким землетрусом, жертвою якого впали сотні вбитих і ранених. Найбільш пошкодоване містечко Койна за 150 миль на південний схід від Бомбаю, де провалились 80% всіх будинків. Згинуло там найменше 80 осіб, головно жінки и діти. Землетрус відчуто у Бомбаї, Пооні, Панджімі і Бенґальоре, де люди в паніці повискакували з ліжок. Пошкоджені електрівні, не стало світла, перервана залізнична комунікація.

СВОБОДА SVOBODA
Український щоденник UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Subscription Rates: One year $12.00; six months $6.25; three months $3.25. Jersey City & Foreign Rates: One year $14.00; six months $7.50; three months $4.00. For UNA members monthly 65¢.

Передплата: На рік $12.00; на пів року $6.25; на три місяці $3.25. В Джерзі Сіті і закордоном: На рік $14.00; на пів року $7.50; на три місяці $4.00. Для членів УНСоюзу, чоловіків і жінок — 65 центів місячно. За кожну зміну адреси платиться 10 центів. Чеки і money orders виставляти на: "Svoboda".

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. За зміст оголошень Редакція не відповідає.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

В'єтнам в Об'єднаних Націях

Коли американський Сенат прийняв резолюцію з рекомендацією Урядові передати справу В'єтнамської війни на Раду Безпеки Об'єднаних Націй, то ледве чи сенатори, які за ту резолюцію голосували, вірять, що на терені ОН можна дійсно осягнути замирення. Схвалювано ту резолюцію головно з тактичних мотивів, щоб мати аргумент проти критиків, які закидають Урядові, що він не вичерпує всіх можливостей мирної полагоди В'єтнамського конфлікту, та щоб примусити Москву заявитися виразно — чи вона хоче замирення у В'єтнамі, чи продовжування війни, як джерела великого клопоту Америки. Але сподіватися, що щось путнє вийде з дебатів на Раді Безпеки чи на Генеральній Асамблеї для справи миру у В'єтнамі — щонайменше наївно.

Якщо прийде до таких дебатів, то вони дадуть передусім нагоду комуністичним і деяким „невтральним" делеґатам повести нову пропаґандивну кампанію проти Америки, як проти „злочинного аґресора". Можна було б навіть погодитися на ті наклепницькі закиди, коли б вони мали бути ціною за ділові розмови в кулюарах Об'єднаних Націй на тему замирення. Однак, трудно вірити, щоб такі розмови велися поза офіційними публічними засіданнями, бо щоб їх перевести аж ніяк не треба формально ставити справу В'єтнаму на денний порядок Ради Безпеки ОН і запрошувати туди комуністичних делеґатів з Північного В'єтнаму й підпільного т. зв. Фронту Національного Визволення.

Існують десятки можливостей для таємних, довірочних розмов про замирення, якщо тільки комуністична сторона хотіла б їх повести. Є такі поважні посередники, як Канада, Японія, як дипломати амбасад в Ганої, наприклад, індонезійської, — для замирення у В'єтнамі не потрібні Об'єднані Нації, а потрібна тільки добра воля воюючих сторін. І коли б Москва хотіла миру і загрозила Ганоєві припиненням достав зброї — був би мир. І, навпаки, якщо при всьому розсвареннi Москви з Пейпінґом вони обоє нацьковують в'єтнамських комуністів до дальшого ведення війни, — то всі посередники й увесь апарат Об'єднаних Націй нічого не вдіють.

50-ліття незалежности Фінляндії

6-го грудня Фінляндія урочисто відзначила 50-річчя своєї державности і національної незалежности. Ця країна, як і наша Україна, входила до 1917 року до складу російської імперії, як фінляндська чи ляпляндська область, підлягала русифікації, економічному грабункові тощо. Як і Україна, Білорусь та інші країни царської імперії, Фінляндія проголосила свою державну незалежність у 1917 році. Очевидно, для Росії куди важливіше було захопити і зберегти в широкій московській кишені Україну, ніж Фінляндію, з її 4 мільйонами населення, озерами та болотами... І Ленін кинув війська проти Української Народної Республіки. Тепер можна, з перспективи півсторіччя, сміливо сказати, що коли б не трирічне існування УНР, то нині Фінляндія не відзначала б золотого ювілею своєї державности.

Запізно спохватившись, російська імперія СССР посунула була перед другою світовою війною на Фінляндію і, врешті - решт, після кровопролитної війни з тією маленькою героїчною країною, таки відірвала у неї досить великий район поблизу Ленінграду та на Кольському півострові. Фінляндія була змушена погодитись на той грабунок і, затиснувши зуби, фінський народ працював і працював, дійшовши до рівня одного з найвищих життьових стандартів у Західній Европі, до високого розвитку власної культури, шкільництва тощо.

І ось до Гельсінкі напередодні її національно - державного свята... поїхав московський ведмідь, цього разу в образі Підгорного, „поздоровляти Фінляндію з днем її державної незалежности". Московські „Известия" з 5 грудня, містячи кілька вісток про Україну, як про свою власність, чи колонію — „приветствуют" Фінляндію з її національним святом!.. Невідомо, чи Підгорний бодай для форми згадав про совєтсько - фінську війну. Але про неї напевно не забули фіни.

Ярослав Курдидик

РЕВОЛЮЦІЯ У РАКЕТОБУДІВНИЦТВІ

Фахівці кажуть, що початок атомової доби, в якій ми живемо, можна поділити на три періоди: 1) той, в якому вдалося виготовити першу атомову бомбу; 2) коли атомову бомбу, власне „атомову головку" вдалося вмонтувати в далекосяжну ракету і з черги заховати її від ворожого знищення у підземному силосі; 3) період „ракетних перегонів".

Довший час ЗДА ішли на всякі поступки, добиваючись від Совєтського Союзу „компромісу", який мав би полягати в тому, щоб обидві сторони припинили розбудову щораз могутнішого атомового арсеналу. Особливо ж добивалися ЗДА взаємного порозуміння, щоб обидві країни виреклися пляну створення системи протиракетної оборони, яка лише у першій своїй стадії має коштувати 40-50 мільярдів долярів. Як і можна було сподіватися, з усіх дотеперішніх у цій справі переговорів з СССР нічого не вийшло.

Навчені гірким досвідом, фахівці у Пентаґоні натиснули на всі пружини, щоб цим разом не дати Москві себе заскочити і випередити у „засяжності атомового терору".

Досягнення, якого добилися американські ракетні фахівці, міститься у чотирьох літерах „МІРВ" — Малтиплей Індепендент Ріентрі Вікл. Мабуть, найважливіше в цій назві слово „індепендент", яке означає здібність пробиватися крізь всякого роду протиракетну оборону. Вся дотеперішня американська і совєтська оборона була такою, що її у більшості випадків можна було або обминути або крізь неї прорватись.

Новоконструйована ракета „МІРВ" спроможна переносити п'ять, десять або й більше самостійних і незалежно діючих головок, що з них кожна при заломанні параболі ракети може відділятися і влучати індивідуально в точно означену ціль.

В удосконалюванні головок американським ученим вдалося в десять, а то й більше разів зменшити вагу дотеперішнього атомового заряду без затрати на силі, при чому в кожній з головок заінстальовано прецизну жироскопічну систему, яку можна наставляти на відповідну ціль.

Отже, вже готових у ЗДА 1700 ракет можна перебудувати на ракети нового типу, які спроможні перенести 17 тисяч атомових головок. Коли взяти до уваги, що Совєтський Союз має 350-450 далекосяжних ракет з одною тільки атомовою головкою, то 17 тисяч у порівнянні з цим видаються просто неймовірністю.

Але найстрашніше в цьому те, що побудова в Америці нового типу ракет напевно змусить СССР підтягнутися до „апокаліптичного атомового рівня"...

Досі вважалося, що в середньому потрібно чотири ракети, щоб знищити одну ракету противника, заховану у силосі. Тепер, теоретично розцінюючи, кожна нова ракета може знищити 25 ракет противника, захованих у силосах. Тож, обороняючись проти „атомового граду" із тисячі ракет, противник мусів би вистрілити найменше 2-3 тис. протиракетних оборонних ракет. При цьому він не знатиме, чи вони надлетять із моря чи з суходолу.

Поява нового типу ракет готова спричинити найвищий ступінь „нуклеарної нервозности", і в пресі вже появилися здогади, що може, врешті, аж їх поява прискорить женевські дебати в справі „атомового роззброєння". Деякі воєнно - політичні коментатори дораджують ці дебати не розтягувати, не переводити у „повінь бюрократичних формальностей", а поставити справу руба: мовляв, коли переговори не закінчаться позитивною розв'язкою, то відповідальними за це будуть тільки большевики з усіма прикрими для них наслідками.

Припускають також, що переговори в справі атомового роззброєння можуть перейти у таку стадію, в якій ЗДА перестануть взагалі добиватися в СССР взаємного обмеження розбудови оборонної системи, бо вона видасться вже такою ж перестарілою, як колись була оборонна система „Дюлейн", яка мала попереджати альянтів про ворожі налети.

Десятки сателітів - „шпигунів", які облітають нашу Землю, можуть без усяких труднощів і з найбільшою точністю визначати, де і в якому місці заховані у силосах далекосяжні ракети. Тому сьогодні вже припинилися розмови про створення міжнародних контрольних комісій із правом перевіряти, що діється на територіях договірних країн.

Однак, навіть і ці досконалі сателіти - розвідувачі не всилі виявити, куди націлені будуть сотні атомових головок „МІРВ". Американські атомові фахівці кажуть, що якщо совєтські атомовці працюють також над подібного типу ракетами, то все ж ЗДА випередили у цьому напрямі щонайменше на 5-7 років СССР.

НАГОРОДЖУЮТЬ СУДДІВ В УССР...

„Радянська Україна" з 8 грудня повідомила про нагороди кількох осіб, які останнім часом чимось особливо „послужили" режимові: „За заслуги у зміцненні соціялістичної законності і правопорядку Грамоти Президії Верховної Ради УРСР про присвоєння почесного звання Заслуженого юриста УРСР вручено члену Верховного Суду УРСР М. Ф. Антонову, старшому консультантові комісії при Раді Міністрів УРСР А. И. Повару, члену Верховного суду УРСР Я. Шевченко. Медаль „За трудову доблесть" за заслуги в справі зміцнення соціялістичної законності і правопорядку одержав член Верховного суду УРСР Л. М. Чайковський".

О. Вікул

З ТАНКОВОГО НОТАТНИКА

Ми маємо можливість знайомитися з танковим мистецтвом цілого світу, вчитися в школах найрізноманітніших напрямків і, живучи у вільному світі, практикувати наше мистецтво в усіх формах, в яких хочемо.

Як бачимо, лінія розвитку танцю у вільному світі пішла в напрямку, в якому засобом руху - танку мистці висловлюють чим далі, тим складніші ідеї. Адже ж рухтанок це найстаріша мова, якою користувалося людство ще перед тим як постало слово. І самозрозумілим являється в кожній ділянці мистецтва техніка, з поміччю якої мистець висловлює дану ідею.

Ситуація за залізною заслоною, яка відділяла протягом довгих років Україну і інші поневолені комуністами країни від решти світу, виглядала дещо інакше. Кілька років тому, коли почали появлятися перед глядачами вільного світу один за одним танкові ансамблі з країн за залізною заслоною, в перший момент вони справляли надзвичайно сильне враження. Для пересічного глядача, який не задумується над ідеєю, а бачить лише зовнішній, декоративний ефект, здається, що ці ансамблі — це найвищий осяг танкового мистецтва.

Однак, дивлячись на всі ці групи, їх треба в першу чергу порівнювати з тим, що ми маємо тут. Зокрема в ЗДА, де танкова традиція, порівнюючи з совєтською, ще молода, але досягла технічно не нижчого рівня як совєтська і користується великим успіхом у глядача вільного світу і Совєтського Союзу. Чому? Бо, крім техніки, ці ансамблі вносять нові ідеї, нове життя, коротко — все, чого партійні директиви не дозволяють. Яке ж відношення все це має до наших еміґраційних аматорських груп?

Побачивши ансамбль під проводом Павла Вірського, очевидно нормальне і зовсім правильне бажання виникає у кожного малого і великого танцюриста: навчитися всього, що вміють члени цього ансамблю. Бож як ми не шануємо нашого „батька українського народного танку" Василя Авраменка, без якого не було б взагалі ніякого зацікавлення нашим танком поза рідними землями, мусимо признати, що так, як у всіх інших ділянках мистецтва, у танку мусить бути зміна і поступ.

Другий дуже важливий чинник в розвитку наших аматорських ансамблів — добре відомий усім, хто працював з такими групами, факт, що ця робота тісно пов'язана з рівнем ентузіязму. Коли група захоплюється чимось новим, вона здібна деколи творити чудеса, але з моментом, коли ентузіязм спадає (а буває це звичайно тоді, коли між виступами минає довгий час), група втрачає усі свої досягнення.

Це явище типове і зрозуміле, бо аматор танцює тоді, коли має час, настрій і нагоду пописатися, і танок не є для нього життям, так, як для професіонального артиста, а є лише одною з приємностей.

Оглянувши виступи наших аматорських груп на маніфестації з нагоди Світового Конгресу Вільних Українців, ми сконстатували, що вони пройшли етап студіювання матеріялу, який походить від наших братів з рідних земель, дуже добре. Цей етап почався виступом на Світовій Виставці у Ню Йорку, і ми сподіваємося, що в теперішній його формі закінчиться на вище згаданому виступі на маніфестації.

Те, що ми бачили, на нашу думку, безумовно досягнення, з яким щиро вітаємо наші аматорські групи і бажаємо їм дальших успіхів, — але вже не лише по лінії розвитку техніки, речі необхідної для кожного мистця, а й по лінії ідеї.

Мусимо зрозуміти, що ніякий аматор не може бути віртуозом так, як, наприклад, професійний танцюрист ансамблю Вірського. Та треба також зрозуміти, що це зовсім непотрібне, бо техніка — це лише засіб.

Сила впливу В. Авраменка була не в техніці, а в ідеї, яку він старався висловити і защепити своїм учням. Приклади подібного характеру маємо в ансамблях Польщі („Мазовше") і Юґославії („Коло"), які мають відвагу базуватися в першу чергу на традиційних реґіональних формах танку та костюму і провідники яких зуміли застосувати етнографічний матеріял для сцени інтеліґентно, з добрим смаком і без технічних суперефектів.

Живучи на еміґрації, нам тяжко поглиблювати і перетворювати для сцени реґіональні матеріяли, бо є їх обмежена кількість, і вони вимагають студій на тому ґрунті, на якому постали. Для нас більше доступний історичний матеріял, і тому уважаємо за надзвичайно цінне потягнення Союзу Українок, який виготовив численні моделі наших історичних костюмів, що можуть бути джерелом інформацій та інспірації для наших молодих хореографів і танцюристів.

Отож, бажаємо нашим танцюристам пригадати, що, живучи у вільному світі, вони повинні вчитися у братів з рідних земель техніки, але не сміють забувати, що ми в упривілейованому положенні: маємо право писати, співати і танцювати так, як хочемо, бо над нами не звисають ніякі директиви партії. Для нас відкриті і доступні всі ідеї, і ми можемо й мусимо висловлювати те, що там, вдома, заборонено, а не задовольнятися хоч може і не поганою, а все таки лише імітацією народної тематики, ласкаво дозволеної режимом Совєтського Союзу.

БАТЬКИ! Зв'яжіть замолоду ваших дітей з найстаршою, найбільшою й найбагатшою українською національною установою поза межами батьківщини, якою є Український Народний Союз, щоб запевнити їм кращу будучність, а нашій громаді у вільному світі нового свідомого члена!

Леся Лисак

ЗА УКРАЇНУ

Андрійко України не бачив, він народився на еміґрації. Але коли був малий, часто просив маму, щоб читала йому книжечки. У книжечках розказувалося не тільки про Україну, там говорилося також про козаків, усусусів та найновіших борців за волю. І мама і книжечки говорили те саме, — що Москва і комунізм — це вороги. І що через них вони опинилися на еміґрації.

Коли йдеться про поняття „недавно" — воно чомусь мене часто підводить. Бо мені видається, що це було зовсім недавно, коли Андрійко служив у нашій церкві до Служби Божої. А воно, виявляється, було давніше, і тепер Андрійко вже „пан Андрій" — підстаршина морської піхоти. І власне він недавно вернувся з В'єтнаму.

Скількись там років тому я звикла бачити Ндрійка щонеділі в церкві недалеко престола. Цієї неділі я побачила його на хорах. Разом з іншими він молився співом. У нього, мабуть, особлива й трохи інша потреба молитви, як у решти співаків; бо не думаю, що можна забути таку ніч, як ота з дев'ятого на десяте вересня.

Тієї ночі з двадцяти двох вояків залоги залишилося в живих тільки троє: Андрій і двоє інших. У тих двох немає ока, руки, ноги, вони все ще у шпиталі. Андрій теж був у шпиталі — його відвезли туди непритомного, — але він уже може ходити. Ті два невідомо коли зможуть... Тепер він удома на відпустці, потім піде до шпиталю на дальше лікування. Знайомі питають, як він себе почуває. Каже: „добре". Це слово, може, треба розуміти: „добре, що живий".

Я попросила його, щоб зайшов до нас і розповів, як там було. Сказала, що, якщо дозволить, переповім це читачам. Усміхнувся. „Мені незручно розказувати про себе, хіба розкажу, як там почуває себе вояк морської піхоти".

Чому саме він почав свою розповідь від вишколу — я відразу зрозуміла. Це дуже твердий, без найменшої поблажливости, вишкіл. Для вояка, який їде до В'єтнаму, не сміє бути такого поняття, як „неможливо". Йому не вільно допускати до себе думки „не можу" чи „не подолаю", бо тоді він загине. Він мусить бути сильніший за страх, за перевтому, за спрагу та голод. Так, як це було з відділом Андрія, коли хлопці шість днів не бачили ані їжі, ані краплини води. Коли ж по шістьох днях добилися до рижового поля, заспокоювали спрагу рідким болотом... Але вони видержали. Мусіли видержати.

На вишколі, а потім уже на війні хлопці навчилися преважливого: один за всіх — всі за одного. Не так, подекляматорськи, а по-справжньому. Тоді, коли людина стає віч - на - віч із смертю. Бо, наприклад, той вояк муринської раси не мусів вертатися під обстріл, щоб на своїх плечах винести білого раненого товариша. А він вернувся з власної волі, і його тяжко поранили. Але тіло товариша таки приніс до своїх...

Андрій розказував спокійно, рівним голосом, інакше говорив про звичайні речі, і хвилинами я відвертала обличчя, щоб він не бачив моїх очей. Бо в мене не було сили зупинити сліз. Десь, у якійсь битві, товариш - американець шепнув до нього: „Андрію, ти вмієш молитися, відчитай молитву над тим товаришем, що конає"... Це було тоді, коли вже не стало їхнього капеляна. Бо перед тим їхній капелян завжди йшов з хлопцями в наступ. Ішов дивно узброєний — вервицею і молитовником. Це все, що брав він із собою, йдучи під обстріл... Коли капеляна поранили, він ще повз на руках до вмираючого вояка, щоб дати йому розгрішення. Не зміг — куля вирвала йому горло. Так і зостався біля своїх хлопців.

Моторошно було, жалко, а Андрієве обличчя таке мужнє, таке загартоване, така сила в ньому. „Це все у цій війні, — казав він, — звичайні речі. Вояк мусить з ними жити, мусить звикнути до них. Смерть приходить, але про це не треба думати. Знаєте — над головами пролітають кулі, а хлопці розказують, як то було вдома і як буде, коли повернуться. Кожний вірить, що вернеться додому".

Так, як вірив товариш Андрія, коли читав листа від матері і радів, що за три дні кінчається його служба. Справді, як скоро, — тільки три дні! А за три години його не було між живими...

Та це були мої думки, бо Андрій в той час говорив щось зовсім інше. Він казав, що його товариші на фронті справді мають силу духа. Він повторив: „Сили духа не можна заломити". І це не була завчена фраза — він у це вірив. Зрештою, він це підтвердив своїм прикладом. Він не прийшов розповідати про жахіття війни, він хотів розповісти, яким є американський вояк у війні.

„Дехто каже, — гірко усміхнувся Андрій, — що непотрібно боротися у В'єтнамі, бо це, мовляв, далеко, у незнаній, маловажній країні. Алеж десь врешті, на якійсь землі, треба зупинити комунізм. Ми, вояки, віримо, що саме там його зупиняємо. Там, далеко, в екзотичному В'єтнамі".

Він ще раз усміхнувся. Але цим разом ясною усмішкою. Він пригадав свою розмову із старшиною:

— Ти, Андрію, українського походження?

— Так, — відказав Андрій, і я певна, що відказав з гордістю.

— Ці комуністи, проти яких ти воюєш, такі самі, як ті, що поневолили твою батьківщину, Андрію, — продовжував старшина.

— Так, комуністи завжди однакові, — підтвердив Андрій.

Здається, Андрієві не треба було цього пригадувати. Андрійко, що колись служив до Служби Божої, а тепер Андрій — підстаршина морської піхоти — знає, що у далекому В'єтнамі він боровся за волю України.

СВІТОВИЙ КОНГРЕС ВІЛЬНИХ УКРАЇНЦІВ

Д-р Григорій Васькович

СОЦІЯЛЬНО-ПОЛІТИЧНИЙ СТАН В УКРАЇНІ І СПОСОБИ НАШОЇ ДОПОМОГИ ВИЗВОЛЬНІЙ БОРОТЬБІ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ

(5)

Черговим завданням є: прийняти і зміцнити практичний плян для збереження національної субстанції самої української еміґрації. Для цього наші спільні заходи повинні бути переставлені на інші, ніж досі, рейки, які тривало забезпечували б духове збереження молоді та її підготову до всеукраїнських завдань. Це можна осягнути лише через збереження української родини і розбудову рідних шкіл та відповідного роду виховних гуртожитків.

Нам необхідно зорганізувати в кожній країні більшого поселення українців коедукаційні гімназії з українською мовою навчання, які були б визнані місцевими державно-урядовими чинниками і стояли б на рівні існуючих у тих країнах середніх шкіл, та втримати Український Вільний Університет і інші високі школи для поглиблювання українознавчих студій. Атмосфера національного виховання, що її для молоді створить наука в українських середніх школах чи у відповідно керованих гуртожитках, — забезпечить виплекання національно свідомого покоління, яке зміцнить діючі на еміґрації громадські установи, молодечі організації й політичні партії та, озброєне потрібним знанням, працюватиме для всеукраїнських потреб народу.

В культурній ділянці еміґрація має особливо важливі завдання, з уваги на заборону вільної наукової, літературної та мистецької творчости в окупованій Україні й плянове нищення українських культурних надбань. Вільна творчість може виявлятися лише за кордоном, у вільному світі. Між двома війнами еміґрація зі Східньої України зробила багато на тому полі у Празі, Варшаві, Берліні й Парижі. Після другої світової війни культурна праця значно розвинулася в різних країнах та осередках поселення українців і корисно впливає на розвиток культурнотворчих процесів в Україні. Цю працю треба продовжувати.

Українська громадськість повинна, в тому випадку, якнайбільше сприяти корисній діяльності Наукового Товариства Шевченка, Української Вільної Академії Наук та інших наукових і культурних установ, і своєю підтримкою створити для них відповідні умови праці.

Потрібно також підтримати українські видавництва, без яких культурна творчість не може бути поширена. Наукові установи і видавництва повинні отримувати від суспільних організацій допомогу для того, щоб кількасот примірників кожного вартісного видання розсилати до різних світових бібліотек.

Головною практичною справою в культурній ділянці є те, щоб теоретичні надбання еміґрації були пересилані в Україну, бо лише тоді вони допоможуть Україні в теперішній визвольній боротьбі. Їх можна посилати у формі друкованих праць, також шляхом радіопересилань із заприязнених країн і переказувати усно за всяких сприятливих нагод.

Радіопередачі є найбільш коштовні, але при теперішній техніці необхідні. Потрібно булоб старатися про отримання дозволу у заприязнених країнах для урухомлення подібних радіопередач, які йдуть з Мадриду і з Ватикану. Кошти видань і радіопередач для України еміґрація повинна покривати спільним зусиллям. Виданнями, через радіо і усно повинні бути передавані в Україну всі здобутки нашої еміґраційної праці на полі науки, літератури, мистецтва й громадського життя, наші ідеологічні принципи й засади визвольної політики та коментарі до актуальних подій, роблені зі становища наших незалежницьких позицій.

У політичній ділянці еміґрація повинна неухильно стояти на самостійницьких позиціях, не йти на жадні пропозиції-виклики, що були б оцінювані як компроміс і заперечування наших дотеперішніх національно-ідеологічних основ та визвольної концепції. Компромісове ставлення до ворога відштовхнуло б еміґрацію від українського народу у його визвольній боротьбі. Політичні партії на еміґрації повинні робити старання допровадити до спільного створення українського закордонного національно-визвольного політичного центру для всенаціональних потреб українського народу, найкраще шляхом загальних виборів.

Еміґрація, як цілість, повинна бути виразником вимог і прагнень цілого народу, обороняючи його національні, релігійні, культурні, політичні та соціяльні інтереси. Вона повинна всебічно підтримувати самостійницькі політичні акції, що їх ведуть на чужині політичні середовища. Дуже помічними є збірні маніфестації з приводу політичних подій, що в них українці виступали б масово.

Еміґрація повинна також давати вичерпні інформації про Україну тим народам, серед яких живе, та поширювати між ними чужомовні інформативні видання. Корисним було б створити для тієї мети загальноукраїнське інформаційне бюро. На всі події в Україні потрібно негайно реаґувати з точки зору нашої визвольної політики, щоб не тільки наш нарід, але також всі чужі народи знали про дійсність там, на Україні, і мали правильну оцінку того стану.

Дітройт, Міш.

РОКОВИНИ УКРАЇНСЬКОЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ РЕВОЛЮЦІЇ

В суботу, 25 листопада, в приміщенні У.Н.К. „Орлик" відбувся другий з черги вечір, присвячений 50-річчю Української Національної Революції, який влаштовано заходами Відділу УККА Дітройт-Схід і Гемтремк. Прелегентами були: проф. Лев Шанковський з Філядельфії та д-р Олександер Марітчак з Дітройту.

Проф. Лев Шанковський доповідав на тему: „Українська Народня Республіка та Антанта" на переломі 1917-1918 років".

Прелегент в цікавій доповіді зазначив, що після проголошення III Універсалу Центральною Радою, Україна стала де факто самостійною державою, бо тоді вже не було в Росії Тимчасового Правління, а лише Уряд Народних Комісарів, якого Центральна Рада не визнавала.

На Україні тоді відбувався т. зв. „трикутний бій", в якому Центральна Рада стояла проти Тимчасового Уряду і проти большевиків. Восени Революційний Большевицький Комітет в Києві стояв проти федерального уряду і був до деякої міри союзником Центральної Ради. Самостійність Центральної Ради починається з днем 13 грудня 1917 року.

Україна тоді мала 30 мільйонів населення та диспонувала поважними військовими силами. Стала предметом зацікавлення збоку Англії, Франції й ЗДА. Ці великодержави думали не лише про інвестовані капітали на Україні, але інтересувались також і військом, яке вже тоді існувало. Це заінтересування українським військом збільшилось після офензиви Керенського в Галичині, в якій українські частини виказались карними й здисциплінованими. Московські частини відмовились брати участь в офензиві та під проводом большевиків громили своїх старшин. Після невдач офензиви Керенського і Корнілова почався розклад російської імперії.

Антанта за всяку ціну хотіла продовжувати війну на східньому фронті, який зв'язував великі сили німецького війська. Большевики, захопивши владу в свої руки, почали видавати декрети про мир і закликали до закінчення війни. На Україні велась агітація проти армії; переводила її „Українська Робітнича Газета", орган управляючої тоді партії соціал-демократів. Велась також кампанія і проти Симона Петлюри, тодішнього голови Українського Генерального Військового Комітету, якого називали „малим Наполеоном".

Чужинці високо оцінювали боєздатність українських частин, між ними француз-журналіст Жан Пеліс, який в серпні 1917 року перебував в Києві. Великі надії на українські військові частини покладав також ген. Табуї, керівник французької місії на Україні, який в місяцях жовтні й грудні відвідав Симона Петлюру та пропонував йому всяку допомогу. В часі „трикутного бою" на Україні був за те, щоб верх взяла Укр. Центральна Рада. Він також спонукав ген. Володченка підпорядкуватись Укр. Центральній Раді, який початково склонний був вислати допомогу Тимчасовому Правлінню. Здисциплінованість українських армії підтвердив також американський консул на Україні, Дженкінс, який в своєму звідомленні з 12 грудня, 1917 року, подав, що українські вояки салютують своїх старшин. Величину армії оцінював на 50-75 тисяч війська та зазначив, що вона є опорою проголошеної Української Держави.

Багато інформативного матеріялу знайшов прелегент в архіві ген. Щербачова, командувача українського фронту після III Універсалу. Архів цей тепер знаходиться в амер. бібліотеці в Каліфорнії. Ген. Щербаков подає, що тоді було 9 піхотних і 2 кінні дивізії, разом 136 тисяч українського війська.

Цією силою української армії заінтересувався ген. Бартельо, керівник французької місії в Яссах, Румунія. Він вислав листа до президента Клемансо з вимогою визнати Українську Народню Республіку. В дні 5 січня, 1918 року, до Шульгина зголосився ген. Табуї та повідомив його про визнання Францією Української Держави де факто та рівночасно передав Винниченкові, як голові Генерального Секретаріяту вірчі грамоти акредитованого представника французького уряду. В цей самий день англійський представник, Піктон Беґе, передав Центральній Раді визнання України Великою Британією та став рівночасно акредитованим представником англійського уряду.

Та саме в той час на Україні наступила зміна, що поклала кінець впливам Антанти. Шульгина й Петлюру, що орієнтувались на Антанту, заступили Винниченко й Порш, які започаткували на Україні германофільську орієнтацію. Вони, слідом за большевиками, вислали мирову делегацію до Берестя Литовського, не зважаючи на відраду з боку представників Антанти.

Микола Порш, який перебрав на себе функцію голови Генерального Військового Комітету, переводив масову демобілізацію українських частин, відкликаючи їх з фронту для роззброювання. Він був весь час під впливом німців та, згідно зі споминами Сергія Жука, контактувався безпосередньо з Леніним. Очевидно така акція Центральної Ради поклала кінець заінтересуванням Україною збоку Антанти.

Проф. Лев Шанковський використав в своїй доповіді неопубліковані ще досі матеріяли, які знайшов він в щойно відкритих архівах Німеччини, Австрії, Франції і ЗДА, а які кинули нове насвітлення на перебіг наших визвольних змагань. На основі сказаного він поробив свої власні висновки і, як націоналіст-революціонер, запримітив, що тодішні провідники Центральної Ради не були в ніякому разі революціонерами та не вірили в свої власні сили, які були в народі. Вони опирались на Антанту й Осередні Держави, які на Україні шукали користей лише для себе.

Досить численна публіка мала змогу виробити собі ясний погляд на бурхливі події 1917-1918 років в Україні на переломі 1917-1918 років. Між присутніми було багато учасників наших визвольних змагань, між ними таких видатних військовиків, як ген. М. Крат, полк. Сергій Лазуренко та мґр Богдан Крук-Мелодія, б. старшина УПА.

Другим доповідачем вечора був д-р Олександер Марітчак, який говорив на тему: „Українська дипломатична служба в добі Української Незалежности". Д-р Олександер Марітчак спинився коротко на ролі дипломатичної служби в житті кожного народу та подав деякі епізоди зі своєї дипломатичної місії в обороні прав державности Західньої Української Народньої Республіки.

Вечором проводив мґр. Петро Рогатинський, секретар Відділу УККА.

В. Тустанівський

СВІТОВА ФЕДЕРАЦІЯ УКРАЇНСЬКИХ ЖІНОЧИХ ОРГАНІЗАЦІЙ та 56-ий ВІДДІЛ СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ у ДІТРОЙТІ

запрошують на

ВЕЧІР 8-ГО ЛІТЕРАТУРНОГО КОНКУРСУ СФУЖО

із врученням літературної нагороди п-ні Марії Гарасевич, фундаторкою нагород СФУЖО, радною міста Дітройту, панею Марусею Бек.

Вечір відбудеться

у п'ятницю, 15-го грудня 1967 року

о год. 7-ій веч. у приміщенні Культурно-Громадського Клюбу у Дітройті при вул. Джозеф Кампо 12027.

В програмі читання уривків із нагороджених творів. Після програми гутірка при чайку.

ЛІТЕРАТУРНО-МИСТЕЦЬКИЙ КЛЮБ в НЮ ЙОРКУ 149 2-га евеню

П'ЯТНИЦЯ, 15-го ГРУДНЯ, ц. р. год. 8-ма веч.

ВЕЧІР ПОЕЗІЇ УКРАЇНСЬКИХ АВТОРІВ В АВСТРАЛІЇ

у виконанні артистів: ІРИНА ЗАЛЕСЬКА — гостя з Австралії, ВАЛЯ КАЛИН, СТЕПАН КРИЖАНІВСЬКИЙ і СТЕПАН МАГМЕТ.

Слово про авторів — ред. ІВАН ДУРБАК.

Неділя, 17-го грудня 1967 року

год. 1:30 по пол.

ШКОЛА УКРАЇНОЗНАВСТВА ПРИ ЦЕРКВІ СВ. ВОЛОДИМИРА, 82-га вул., НЮ ЙОРК, Н.Й.

запрошує всіх на

ЗУСТРІЧ із СВ. МИКОЛАЄМ

В ПРОГРАМІ:

1. П'єса Лесі Храплиної „Своя Школа" — у виконанні учнів школи українознавства.
2. Танки — у виконанні учнів п. Сулими.
3. Приїзд св. Миколая.

НАЙКРАЩИМ ДАРУНКОМ

на СВ. МИКОЛАЯ

і

під ЯЛИНКУ

є

Студійна (Коледжова) Грамота УНСоюзу

ЯКА ЗАПЕВНИТЬ ВАШИМ ДІТЯМ І ВНУКАМ НАЙВАЖЛИВШЕ: ВИСОКІ СТУДІЇ, ЯКІ ВІДКРИЮТЬ ЇМ ДВЕРІ ДО ЩАСЛИВОГО І УСПІШНОГО ЖИТТЯ.

ПОЯВИЛАСЯ ДРУКОМ МОНУМЕНТАЛЬНА КНИГА

ЗА ВОЛЮ УКРАЇНИ

Історичний Збірник УСС

в 50-ЛІТТЯ ЗБРОЙНОГО ВИСТУПУ УКРАЇНСЬКИХ СІЧОВИХ СТРІЛЬЦІВ ПРОТИ МОСКВИ.

Це документальний збірник історичних праць, спогадів, матеріялів, документів, біографій і бібліографії джерел до історії УСС.

Зміст: Вступне слово. Визвольна ідея УСС. Підготова до походу. Стрілецький шлях. Дмитро Вітовський. Маківка. Лисоня. Стрілецька пісня. Документи і матеріяли. Примітки (біографії). Показник імен. Бібліографія джерел до історії УСС.

Об'єм книги 608 сторін великого формату, 72 сторін із 185 світлинами. Гарний папір, люксусова оправа. ЦІНА $12.00.

Замовлення і належність чеками або поштовими переказами слати на адресу:

SVOBODA, P.O. Box 346, Jersey City, N.J. 07303

УКРАЇНСЬКА ВІЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК У США спільно з НАУКОВО-БОГОСЛОВСЬКИМ ІНСТИТУТОМ УПЦ В США

ВЕЧІР ПРИСВЯЧЕНИЙ ПАМ'ЯТІ МИКОЛИ ЛИСЕНКА

З НАГОДИ 125-РІЧЧЯ З ДНЯ ЙОГО НАРОДЖЕННЯ

Програма

Доповідь проф. Василя П. ЗАВІТНЕВИЧА: „Життя і творчість Миколи Лисенка".

Мистецька частина. З творів Миколи Лисенка у виконанні пп. Ганни ШЕРЕЙ, Михайла ОЛЬХОВОГО і Юрія ФЕДОРІВ.

Акомпаньямент — проф. Євген КРАХНО.

Вечір відбудеться в суботу, 16-го грудня 1967 р. о 6-ій год. веч. в залі будинку Академії: 206 Вест 100-та вул. Ню Йорк, Н. Й.

До Високоповажаного Пана

МАГІСТРА КОСОВИЧА в НЮ ЙОРКУ

Я дуже Вам дякую пане Косович за Вашу несподівану за двадцять років зустріч, як бувші скитальці, і за Вашу щиру опіку-коло мене, як у вісімдесят п'ятім році мого життя, в поході при гарній дощі на Маніфестацію в Ню Йорку в дні 18-го листопада 1967 року.

Щире поздоровлення шлю Вам і Вашій Рідні.

АНТІН КЕЦКО
237 Westchester Ave.
Rochester, N.Y. 14609

УВАГА! УВАГА!

ВЖЕ ПОЯВИЛАСЯ НОВА КНИЖКА ЛЕСІ ХРАПЛИВОЇ ДЛЯ ДІТЕЙ ШКІЛЬНОГО ВІКУ

„ЧАРОДІЙНЕ АВТО"

з великими, повнобарвними ілюстраціями проф. ПЕТРА АНДРУСІВА

Ціна $3.50. Замовлення слати на адресу:

LESIA CHRAPLYWA

158 East 7th Street, Apt. 3a New York City 9, N.Y.

Можна ще замовляти теж такі книжки цієї ж авторки:
Вітер з України — збірка оповідань для дітей, том 1.
Вітер з України — том 2.
На ввесь Божий рік — декляматор на дитячі імпрези.
Писанка українським дітям — казки та віршики для дошкільних дітей.
Антипкові пригоди — свято-миколаївська сценка.
Ярмарок Мишки-Гризнижки — дитяча ревія.
У темряві — нарис з життя УПА, для молоді.
Отаман Воля — повість для молоді, друге видання, з ілюстраціями М. Михалевича.

Українець прикладним вояком у В'єтнамі

Володимир Шупер

Нещодавно у „Дітройт Вестсайд Курієр" появилася стаття про геройні дії у В'єтнамі вояка - українця Володимира Шупера з Дітройту, Міш.

У статті читаємо про відвагу підстаршини Володимира Шупера (Марін Ол - Ведзер Сквадрон - 533), який визначається при винищуванні ворожих летунських та далекосяжних артилерійських позицій, а також при атаках іншого роду ворожих застав та складів, ескортуючи гелікоптерів на призначені фронтові пункти. На займятих теренах виконує різні бойові завдання, зокрема забезпечує різними доставами американські та союзні воєнні з'єднання. Ба г а т о очайдушности виявляє при евакуації місцевого населення з полос фронтових дій, забезпечуючи евакуйованих притулками та необхідними життєвими засобами.

Володимир Шупер є членом 175-го відділу Українського Народного Союзу в Дітройті, в якому його мати Марія, дівоче прізвище Дудучин, є членом управи. Прикладному воякові Володимирові бажаємо повернутися здоровим до родини та громади, які його очікують.

В. П.

В Ремзі відбулася перша Служба Божа

Ремзі, Н. Дж. (Н. Н.) — Минулої неділі, 10-го грудня 1967 р., тут була відправлена перша Служба Божа для українців-католиків повіту Берґен, нюджерзького стейту в церковці, яку подарувала їм місцева римо-католицька парафія ім. св. Павла. У тій невеличкій, побудованій з природного каменя церковці, зібралася вся українська громада в Ремзі, Мава, Вайкоф, Волдвик, Аллендейл і сусідних осель, щоб у піднесеному настрою вислухати цієї першої, „власної" Служби Божої, яку відправив о. Осип Панасюк з Виппані. Найбільшу несподіванку парафіянам зготував відомий Хор ім. Митрополита А. Шептицького з Ню Йорку, який прибув, на запрошення парафіянина й члена хору д-ра Богдана Бабія, під проводом свого диригента проф. Миколи Ничая. Чудовим співом хору зі своїм солістом мґром Осипом Стецурою та українським обрядом були очаровані не тільки українські парафіяни, які давно не були учасниками такої відправи, але і місцеві американці, які прибули на відправу зі своїм парохом, монс. Квіном, якому о. Панасюк подякував за цінний дарунок-церкву. Оремому подяку склав о. парох також родинам Федориків, Романиків (п. Михайло Романик є секретарем місцевого 394 Від. УНСоюзу), Тимочам і ін., які допомогли упорядкувати церкву та допомагають у розбудові нової парафії, та місцевому адвокатові Каржинському, ініціяторові парафії, який після Служби Божої подякував приявним за участь у відправі. Після відправи відбулися збори парафіян, які разом зі своїм парохом обговорювали майбутній розвиток нової української церковної громади, яка напевно оживить також громадське й товариське життя українців в Ремзі й околиці.

Зустріч членства Асоціяції Діячів Української Культури в Ню Йорку

З нагоди СКВУ в четвер 16-го листопада відбулася зустріч членства Асоціяції Діячів Української Культури (АДУК) з делегатами Канади, Арґентини, Англії, Бельгії та гостей. Зустріччю проводив голова нюйоркського відділу АДУК мистець В. Ласовський. Метою зустрічі було винесення резолюції відносно духового та фізичного ґеноциду, доконуваного москвинами на діячах української культури, вандальського нищення її пам'яток та посиленої русифікації України.

Винесення резолюції попередила доповідь д-ра Б. Стебельського, в якій вказано злочини Москви супроти українського народу та методи їх доконування.

Після доповіді обрано резолюційну комісію в складі письменниці Алли Косовської, д-ра М. Кушніра та д-ра С. Галамая. Складені ними резолюції схвалено одноголосно. Їх передано Резолюційній Комісії СКВУ.

Д-р М. Кушнір у двох своїх виступах пов'язав протестаційну акцію Асоціяції, що її проводить і проводитиме в майбутньому вона в захист української культури, з потребою розбудувати клітини АДУК по всіх країнах нашого поселення. На закінчення заповів швидку появу репрезентативного журналу, органу АДУК, що охоплюватиме всі галузі духової культури, та вихід збірки видатного, але забутого поета Володимира Гаврильюка, що її вже здано до друкарні.

О. М.

ПЛЯН РОЗБУДОВИ КИЄВА

Головний архітект Києва Б. Приймак розповів на сторінках „Радянської України" з 8 грудня про те, як плянують розбудувати Київ до 1980-го року майже вдвоє, бо вже тепер місто надзвичайно перенаселене. Нині довжина забудованої частини над берегами Дніпра сягає 6 кілометрів, а за новим пляном вона простягнеться до 25 клм. Київський університет буде перенесено в пригород Голосіїв, головний його будинок матиме понад 20 поверхів. Зменшиться будування 5-поверхових домів, будуватимуть переважно 10-12-поверхові будинки. „В різних куточках підіймуться хмарочоси по 30 - 40 поверхів".

НОВА ЛІТ. ГАЗЕТА

Вийшла друком ілюстрована літературна газета „ВОЛОСОЖАР" (для інтеліґенції). Ціна 15 центів, річна передплата — 1 долар. Адреса:

WOLOSOZAR, Box 472
Vineland, N.J. 08360, USA

У ПІВДЕННІЙ КОРЕЇ СУДЯТЬ 26-ОХ ГРОМАДЯН під закидом шпигунської роботи в користь комуністичної Північної Кореї. Між підсудними є схоплений південно-корейськими агентами в Західній Німеччині композитор І Санг Юн та схоплений у Парижі маляр Лі Еунг Ро. Прокуратура вимагає засуду смерти проти них. Більшість підсудних — комуністи.

У ПАРИЖІ ВИСТУПАВ ПЕРЕД ТЕЛЕВІЗІЄЮ АМЕРИКАНСЬКИЙ ДЕЗЕРТИР, 19-річний танковий механік Річард Перрін, який твердив, що в американській армії почав ширитися „рух спротиву". Обабіч Перріна сидів мурин Стоклі Кармайкел, який недавно публічно висловився за перемогу комуністів у В'єтнамі, та якийсь голляндський „пацифіст", себто насправді комуніст, з організації, яка сприяє дезертирам з американської армії в Західній Німеччині. Перрін признав, що його батьки зірвали з ним усі зв'язки.

ФРАНЦІЯ ПЕРЕГОВОРЮЄ З ІРАКОМ про отримання концесії на експлуатацію нових іракських нафтових джерел за ціну відновлених дострав зброї, включно з джетовими бомбовиками типу „Міраж 5". Франція вважає, що Ірак не брав безпосередньої участи у червневій ізраїльсько-арабській війні, а до країн, безпосередньо у тій війні заанґажованих — Ізраїлю, Йорданії, Сирії і Єгипту — Франція далі не висилає зброї.

Ділимося сумною вісткою з Українським Громадянством і Членством Організацій Українського Визвольного Фронту, що в дні 1-го грудня 1967 року помер у Дітройті

Д-р ГРИГОРІЙ ГОДІВ

б. педагог і громадсько-політичний діяч та активний член Організацій Українського Визвольного Фронту.

Похорон відбувся в дні 4-го грудня 1967 року.

КООРДИНАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ ОРГАНІЗАЦІЙ УКРАЇНСЬКОГО ВИЗВОЛЬНОГО ФРОНТУ в ДІТРОЙТІ

НАУКОВО-БОГОСЛОВСЬКИЙ ІНСТИТУТ УПЦ в США

з глибоким сумом сповіщає про смерть Члена-Основоположника Інституту

о. протоієрея ГРИГОРІЯ ПАВЛОВСЬКОГО

що сталася в четвер вечором, 7-го грудня 1967 року, і висловлює своє співчуття Родині Небіжчика — д-рові Вадимові і його Дружині Ользі Павловським.

ДИРЕКЦІЯ ІНСТИТУТУ

УКРАЇНСЬКА ВІЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК у США з глибоким смутком повідомляє, що 7-го грудня 1967 року помер

протоієрей ГРИГОРІЙ ПАВЛОВСЬКИЙ

член Комісії Академії для вивчення історії української іміграції, науковець і церковний та культурно-громадський діяч.

ВІЧНА ПАМ'ЯТЬ ПОМУ!

Родині і Друзям Покійного висловлюємо глибоке співчуття.

УПРАВА АКАДЕМІЇ

Замість квітів на могилу

бл. п. ЮЛІЇ КУЛЬМАНИЦЬКОЇ

складаю і пересилаю 30.00 долярів на будову Українського Католицького Університету в Римі.

Евстахій МАНАЦЬКИЙ з Родиною

З глибоким смутком повідомляємо Друзів і Знайомих, що дня 7-го грудня 1967 року, після тяжкої хвороби, в Геттисбурґському шпиталі, відійшла у Вічність на 78-му році життя наша Люба і Найдорожча

ДРУЖИНА, МАТИ, БАБУСЯ і ПРАБАБУСЯ

ЛІДІЯ ТРЕМБОВЕЦЬКА

(з роду Козловських)

Похорон відбувся в суботу, 9-го грудня 1967 року на цвинтарі у Fairfield, Pa. Чин похорону відправив о. митр. прот. ЮРІЙ ГУЛЕЙ, настоятель Української Православної Церкви св. ап. Андрея у Вашингтоні, Д. К.

В глибокому смутку:

ПАВЛО — муж
АПОЛЛОН — син
ІРЕНА — невістка
ТАНЯ — внучка з мужем DELMAR RICHARDSON
СЕРГІЙ — внук з дружиною DONNA MARIA
ВІКТОРІЯ і ЛОРА — внучки
ЕДУАРД і ХРИСТОФОР — правнуки
Родичі — ЛЮДМИЛА, ЄВГЕН, ОЛЬГА

Праця
MALE

DRIVERS
Experienced in moving household goods. No. 1. License required. Steady employment.
English speaking.
Call (516) 593-4402

MAINTENANCE MECHANIC
Experienced in industrial maintenance. Three shift operation. Liberal benefits. Apply Tuesday through Friday 9 AM to 11:30 AM and 1 PM to 2:30 PM.
Trinity Bag & Paper Co.
750 Dowd Avenue
Elizabeth, N.J.

MOLDMAKERS
Modern toolroom looking for 1st class moldmakers; paid hospital and surgical insurance, 9 paid holidays, paid vacations; top rates; regular overtime; year 'round work. Call at (201) 688-8600, Ext. 51 for interview at Wm. Kratt Co., Union, N.J.

FOREMEN — 2
Openings available 2nd and 3rd shifts. Prep. Department experience necessary. Salary commensurate with experience. Excellent fringe benefits. Apply in person 9 to 5, Burton Rubber, Litchfield Rd., Colonial Oaks Industrial Park, East Brunswick, N.J.

PRODUCTION WORKERS
Permanent employment opportunity available for day or eves shift. No experience neccessary. Apply Factory Employment Office, Ross Engineering Division of Midland-Ross Corp., Cleveland Ave., Highland Park, N.J. An equal opportunity employer.

BUS DRIVERS
Do you want to drive a bus? If you have a New Jersey driwer's license WE WILL TRAIN YOU TO DRIVE A BUS. — Men over 40 preferred. For further information apply in person
Associated Bus Co.
558 Belmont Ave., Haledon, N.J.

TRACTOR TRAILER DRIVERS
2 роки досвіду їзди „трейлером", 25 років або й старший. Багато великих бенефітів. Перевіз нових авт.
NU-CAR CARRIERS, INC.
1427 HARRISON AVENUE
KEARNY, N.J.
An equal opportunity employer

AUTO BODY FENDER MAN
Висока платня, постійна праця, мусить мати досвід. Приємні умовини праці.
Tel.: 276-9764, L.I.

Праця
MALE

WANTED GLAZIER
Зацікавлений стати співвласником шклярні, або в платні. Мусить хотіти переїхати до чудов. околиці New England та мати знання праці при шклі. Телефонувати
Alix 203 887-9896
685 No. Main Street
Norwich, Conn.

TV ТЕХНІКИ
Outside & Bench Service. Давно поставлена компанія обслуги. Добрі умовини праці. Висока платня. Доск. нагода для відповідних.
Тел.: (516) PY 8-3482

MALE & FEMALE

OPERATORS
Exp. on coats. Section or complete garment. Also willing to train.
Waterbury Leather & Suede Fashion
41 Cherry Avenue
Waterbury, Conn. 203 755-3339

FEMALE

ПОШУКУЮ ЖІНКИ
до заряду дому і обслуги хворої жінки за відповідним винагородженням. Платня, помешкання і харч. Ласкаві зголошення проситься слати на адресу:
St. Josaphat's Ukr. Cath. Church
1826 Kenmon Avenue
Bethlehem, Pa. 18018

Needed for January 31, 1968
TEACHERS
For Primary Grades and Elementary Vocal Music
Apply to Kenneth A. Myers
Johnson City Central School District
727 Azon Rd.
Johnson City, N.Y. 13790

PARLOR MAID WAITRESS
Для подружжя без дітей і домашніх звірят. Апарт. East та, лазничка і T.V. Друга поміч. Вимагається рекомендацій. Call PL 3-0314.

Needed for February 1, 1968
PRIMARY GRADE TEACHER and ELEMENTARY VOCAL MUSIC TEACHER
Apply to
Kenneth A. Myers
Johnson City Central School District
727 Azon Rd.
Johnson City, N.Y. 13790

КУХАРКА
Досвід в Catholic Rectory. Вимагається рекомендацій. Мусить говорити по-анг. Пишіть до: PASTOR
315 — First Street
Westfield, N.J. 201 232-0332

MALE

PRODUCTION WORKERS
Do you care about:
Steady employment? Opportunity for advancement? Overtime? Fully paid medical & surgical insurance? Paid vacations? Paid holidays? Paid life insurance?
YOUR FUTURE?
If you do apply now to:
POTLATCH FORESTS Inc.
Riegelsville, New Jersey
An Equal Opportunity Employer

FOUNDRY LABORERS
Broad Benefit Package
Call M. J. Micik
between 8 A.M. & 5 P.M.
(201) 529-3450
ABEX CORP.
VALLEY RD. MAHWAH, N.J.
An equal opportunity employer

ЗДОРОВІТЬ
на РІЗДВО ХРИСТОВЕ і НОВИЙ РІК
ПРИЯТЕЛІВ І ЗНАЙОМИХ
ПРЕГАРНИМИ КАРТКАМИ
В КОЛЬОРАХ, З ГАРНИМИ УКРАЇНСЬКИМИ СВЯТОЧНИМИ ПОБАЖАННЯМИ.
КАРТКИ ВИГОТОВЛЕНІ НА ПІДСТАВІ ОРИГІНАЛЬНИХ ВЗІРЦІВ ЗНАНИХ УКРАЇНСЬКИХ АРТИСТІВ-МАЛЯРІВ
ЦІНА — 10 ЦЕНТІВ ЗА ШТУКУ
"SVOBODA", P.O. Box 346, JERSEY CITY, N.J. 07303

ВЕЧІР, ЯКОГО НЕ МОЖНА ЗАБУТИ

Фото-знимка українських краль, які недавно стали абсольвентками української Рідної Школи в Клівленді.

Хто вони, ці вісім дівчат у чудових, вишитих українськими орнаментами, білих сукнях?

Це (зліва направо) Ліда Мовчан, Люба Кигичак, Мирослава Мудрак, Дарія Задойна, Оля Головка, Христя Полянська, Дарія Дем'янчук та Оля Мовчан. А вгорі, трохи праворуч, у сукні чорного кольору, бачимо фото пані Олени Дуб — директорки школи, разом з іншими учителями, яка працює над тим, щоб нашим дітям у максимальній мірі передати знання з ділянки українознавства. (На знимці нема двох абсольвенток школи — Христі Камінської та Оксани Стригун).

Ця рідношкільна забава, яка відбулася 4-го листопада в Вестлейку недалеко Клівленду і під час якої було зроблено вищеподанy знимку, не була собі звичайною учнівською забавою. Це був незабутній вечір української молоді не тільки тому, що він пройшов дуже гарно й мило, але й тому, що це був ювілейний вечір: це було 15-річчя існування Рідної Школи в Клівленді. Ось чому учасники вечора так старанно готувалися до нього. Зокрема, матері донечок-абсольвенток. Досить сказати, що, напр., для вишиття однієї сукні та чи інша мати повинна була витратити напевно кілька тижнів часу. Але ця праця не пішла надаремно. Як сукні, так і вечір вийшли оправді на славу! На славу передусім наших випускниць, нашої рідної української школи, наших учителів і взагалі всієї української патріотичної громади міста Клівленду. Чи діждемося ще 30-ти або 50-ти річного ювілею існування Рідної Школи? Сподіваємося, що діждемося...

Олена Скибіцька

Ню Йорк, Н. Й.

ВІДЗНАЧЕНО 60-РІЧЧЯ МЕЦ. РОМАНА ГУГЛЕВИЧА

(О. С.). На засіданні Комітету Об'єднаних Американсько-Українських Організацій міста Ню Йорку, Відділу УККА 30-го листопада, після усталення програми відзначення 50-річчя Української Національної Революції в січні 1968 р., та на яку запрошено кол. прем'єра УНР проф. Б. Мартоса, присутні члени Управи Комітету урочисто відзначили 60-річчя відомого громадського діяча в краю і на еміграції мец. Романа Гуглевича. Присутні перейшли з домівки Комітету до гостинної залі „Веселки" дир. Дармохвала біля Народного Дому, де мґр. Іван Базарко, директор Канцелярії УККА та містоголова Комітету при прибраних та вкритих стравами столах попросив засісти Управу в складі 16 осіб з Ювілятом, який, крім народин, бо називається Романом, мав милу несподіванку пережити й відзначення своїх іменин. Мґр. Базарко склав Ювілятові побажання Многих літ від Управи, а присутні відспівали многоліствіє. Після ряду побажань Ювілят подякував Управі та аранжерам за таку милу несподіванку й подякував їм за співпрацю.

ЦІННИЙ ДАРУНОК
передплата
„СВОБОДИ"
ДЛЯ ВАШИХ
РІДНИХ, ПРИЯТЕЛІВ чи ЗНАЙОМИХ

Річна передплата тільки $12.00
Канада, Джерзі Сіті і заграниця $14.00

Замовлення залучуючи чек або моні ордер слати
"SVOBODA", 81-83 Grand St., JERSEY CITY, N.J. 07303

Приймається оголошення святочних побажань у „Свободі"

Адміністрація „СВОБОДИ" повідомляє, що йдучи назустріч загальним побажанням, вона й в цьому році призначить окремі шпальти збільшеного Різдвяного числа на оголошення традиційних святочних привітів і побажань.

1 цаль через 1 шпальту $3.00
1 цаль через 2 шпальти 5.00
2 цалі через 2 шпальти 10.00
3 цалі через 2 шпальти 15.00
4 цалі через 2 шпальти 20.00
5 цалів через 2 шпальти 25.00
6 цалів через 2 шпальти 30.00
та в інших розмірах

Треба сподіватися, що загал нашого Громадянства використає цю нагоду, щоб передати свої традиційні побажання та дати про себе знати своїм рідним, приятелям та знайомим навіть в найдальших закутинах світу, куди навряд чи звичайна пошта занесла б таку вістку. Великий тираж „СВОБОДИ" та відповідний зміст збільшеного святочного числа надають таким побажанням окремої вартости і значення.

ОГОЛОШЕННЯ приймається —

до числа за НОВИМ стилем до 16-го ГРУДНЯ 1967 р.
до числа за СТАРИМ стилем до 30-го ГРУДНЯ 1967 р.

Зголошення святочних побажань, РАЗОМ З ГРОШОВОЮ ОПЛАТОЮ, залежно від величини оголошень, надсилати до:

"SVOBODA", 83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ
Українського Народного Союзу

СУБОТА, 16-го ГРУДНЯ 1967 р.

СТАПЛЕТОН, Ст. Ай., Н. Й. Річні збори Б-ва св. Арх. Михаїла — 211 Відд. о год. 7:30 веч. в залі де звичайно. Порядок нарад: Звіт Управи і Контр. Комісії і виріб нової управи на 1968 р. Проситься чл. прибути, а довгуючих вирівняти свої залеглості. — Т. Соколовський, секр.

НЕДІЛЯ, 17-го ГРУДНЯ 1967 р.

КЛІВЛЕНД, Огайо. Місячні збори С-ва Пресв. Діви Марії — 112 Відд. по другій і третій Службі Божій в залі Церкви св. ап. Петра і Павла. — Іванна Добрянська, рек. секр.

ТАВНТОН, Масс. Річні збори Т-ва ім. Т. Шевченка — 122 Відд. в год. 2-ій по пол. при 14 Maple Ave., в залі Т-ва. На порядку: звіти Управи та вибір нової на 1968 рік. Проситься членство прибути. — Е. Василик, предс., М. Шура, кас., М. Попович, секр.

ДІТРОЙТ, Міч. Місячні збори Т-ва І. Франка — 146 Відд. о го. 1-ій по пол. в залі Укр. Амер. Осередку, 2965 Картерет. На порядку між іншими справами, намічення членів до Управи на 1968 рік. — Управа.

CENTRAL FALLS, R. I. Річні збори 93-го Відд. ім. І. Франка о год. 1:30 по пол. в домівці при 11 Jackson Street, Pawtucket, R. I. Проситься всіх членів обов'язково прибути. — Б. Трембач, гол., П. Іваницький, секр.

ДІТРОЙТ, Міш. Річні збори Т-ва Запор. Січ — 75 Відд. о год. 1-ій по пол. в залі УНДому при вул. Мартин. Проситься прибути на ці збори. На порядку нарад: звіти урядників і вибір нового уряду на 1968 рік. Після зборів прийматиметься членські вкладки. Коли на збори не явиться відповідна кількість чл., то збори відбудуться на 1 годину пізніше, при будутьякій кількости членів та збори будуть правосильні. — С. Леськів, рек. секр.

БОФАЛО, Н. Й. Місячні збори Б-ва св. о. Миколая — 127 Відд. о год. 11:30 ранку в церковній залі при Філмор і Онейда вул. Проситься чл. прибути і вирівняти залеглі вкладки. Річні збори відбудуться 21-го січня 1968 року. Проситься вирівняти членські вкладки до 25 ц. м. Збирання вкладок відбувається кожної неділі до 1 год. по пол. у вище згаданому часі і місці. — І. Була, гол., п-ні М. Гаравус, фін. секр., П. Гаравус, кас.

НЮ БРОНСВІК, Н. Дж. Річні загальні збори Т-ва Запор. Січ — 353 Відд. о год. 3-ій по пол. в Укр. Залі при 21 Гілден вул. Порядок дня: Рекордовий і фінансовий звіти, вибір нової управи на 1968 р. та заприсяження. Перед відкриттям зборів збирання чл. вкладок. — Управа.

ШАРОН, Па. Річні збори 386 Відд. і вибір управи о год. 12-ій дня в залі церкви св. Івана Хрестителя при Clark Street. Проситься членство прибути. — Катерина Його, секр.

МАЯМІ, Флор. Річні збори чл. 368 Відд. о год. 2-ій по пол. в домі секретаря В. Подубинського, 3321 N. W. 16th Street. На порядку дня: Звіт з праці Відд. за 1967 р. і вибір нової управи на 1968. — І. Козира, предс., В. Подубинський, секр.

МІЛВІЛ, Н. Дж. Річні збори 347 Відд. Запор. Січ о год. 1-ій по пол. в залі Укр. Правосл. Парафії св. Петра і Павла при 77 Центер Грове. Проситься чл. прибути та взяти участь у виборі нової управи на 1968 р. а головно секретаря. В зборах візьме участь головний радний — Степан Гаврищ. — Т. Ковальський, гол., Гр. Тимцій, секр.

ТОЛІДО, Огайо. Річні збори В-ва св. о. Миколая — 167 Відд. о год. 1:30 по пол. в залі св. Михаїла, 2824 Леґрендж вул. На порядку нарад: вибір управи на 1968 р. М. Закорчений, предс., Ів. Вельґан, секр.-кас.

РОЧЕСТЕР, Н. Й. Річні збори В-ва св. Йосафата — 217-ий Відд. о год. 1:30 по пол. в приміщеннях Укр. Америк. Клюбу при 292 Гадсон Аве. Просимо обов'язково прибути і вирівняти вкладки. Не приявні будуть покарані згідно зі статутом Б-ва. На порядку: Вибір членів управи на 1968 р. — К. Шевчук, предс., Ф. Голод, фін. секр., С. Мартинюк, кас., В. Колданський, рек. секр.

ЕЛІЗАБЕТ, Н. Дж. Річні збори С-ва Любов — 37 Відд., о год. 2-ій по пол. в УНДомі під ч. 214 Fulton St. На порядку: звіти Управи і Конт. Комісії, вибір управи на 1968 рік і інші важні справи. — А. Пограничний, предс., А. Рекляйтес, кас., А. Гнатюк, секр.

СТЕМФОРД, Конн. Річні збори В-ва св. Арх. Михаїла — 350 Відд. о год. 2-ій по пол. в церковній залі св. Володимира при 24 Венцель Тер. На порядку: звіти управи, Контр. Коміс. та вибір нової управи на 1968 р. В неділю рано, буде відправлена Панахида за померлих членів Відд., по співаній Сл. Божій в церкві св. Володимира. — Ст. Дудра, предс., Я. Горбачевський, кас., Т. Фінів, секр.

РОМ, Н. Й. Річні збори Б-ва св. Михаїла — 121 Відд. о год. 2-ій по пол. в УНДомі, 208 Канал ст. На порядку: звіт Управи і Контр. Комісії і їх одобрення, вибір нової управи на 1968 р. Проситься довгуючих чл. вирівняти залеглості. — В. Губаль, предсідник, В. Чуйко, кас., О. Ґадз, секр.

КАРТЕРЕТ, Н. Дж. Місячні збори Т-ва Запор. Січ — 342 Відд. о год. 1:30 по пол. в клясі ч. 2 при церкві св. Димитрія. Проситься чл. вирівняти свої вкладки. — Управа.

ВУНСАКЕТ, Р. Ай. Місячні збори Т?ва Зап. Січ — 206 Відд. о год. 1-ій по пол. в Парафіяльній залі, 74 Гаррис. Еве. Порядок дня: вибір управи на 1968 рік. Проситься чл. прибути на збори. — Управа.

НАМТРАМСК, Mich. Річні збори Т-ва Згода — 20 Відд. о год. 1-ій по пол. в залі під Церквою, 11700 McDougall St. Проситься членство прибути на збори. — Й. Косій, секр.

КАНЗАС СИТІ, Канзас. Річні збори Б-ва св. Володимира — 323 Відд. о год. 1-ій по пол. в Відділовій залі, 10 N. Ferrie. На зборах буде звіт за 1967 р. та вибір нової Управи на 1968 рік. — Д. Яремко, гол., Р. Андрієсевич, касир, М. Вілик, секр.

СТ. ЛЮЇЗ, Мо. Річні збори 179 Відд. — Б-ва св. Володимира о год. 2-ій по пол., в УНДомі, 2838 Маґнолія. Порядок зборів: звіт уступаючої управи та вибір нової управи на 1968 рік. Проситься членство прибути на збори і вирівняти залеглі вкладки. — Управа.

ПАССЕЙК, Н. Дж. Річні збори Т-ва І. Франка — 97 Відділ о год. 2-ій по пол. в церковній залі під ч. 47 Говп Аве. На порядку: вибір управи на 1968 р. і інші дуже важні справи. Проситься членство прибути. — Управа.

ДІТРОЙТ, Міч. Річні збори Б-ва св. о. Миколая — 175 Відд. о год. 1:30 по пол. в УНДомі при вул. Мартин. На порядку. Звіт Управи, делеґатів і Контр. Комісії, вибір нової управи на 1968 рік, плян праці на наступний рік. Якщо на означений час не з'явиться відповідна кількість членів, збори відбудуться на пів год. пізніше при кожній кількости членів і будуть правосильні. На зборах можна вплатити чл. вкладки. Після зборів — перекуска. Під час перекуски інж. В. Колодчин, гол. метрополітального відділу УККА буде доповідати про СКВУ. — Є. Базюк, гол., В. Папіж, секр., І. Смерека, фін. секр.

Real Estate

4-РИ РОДИННИЙ
Ірвінґтон, Н. Дж.
173 Western Parkway. Чудовий, огляньте, олив. огрівання, добрий прихід $5,880 р.; 2 — 4 кім.; 2 — 5 кім. апарт. Ціна $38.500.
A.J.P. 374-3045

Business Opportunity

З причини хвороби власника продається знаменито проспеpуюча
ПЕКАРНЯ
під назвою "Golden Loaf Bakery" при 4478 Broadview Road, Cleveland, Ohio 44109., близько ПАРМИ. Дотеперішний власник провадив її безперервно 16 літ. Будинок мурований. На долині крамниця печива, а на горі помешкання 5-кімнатне. Ціна дуже приступна. Зголошення на повищу адресу.

ДОБРЕ ЧИТАТИ
ДЛЯ ДІТЕЙ І МОЛОДІ
СОЙКА-ШТУКАРКА
РОМАНА ЗАВАДОВИЧА
Ціна — 1 доляр.

KARKA Company
DEPARTMENT STORE
65 E. 7th St.
Tel.: GR 3-3558. New York City
Святочна пачка ПОШТОЮ: кутя, мак, мед, грибu, ванілія, порошки до печива, шоколада, календар — все ТІЛЬКИ $6.00

Різне

Українське Висилкове Бюро
ROMAN PARCEL SERVICE
141 2nd Ave. New York City
Tel.: GR 5-7430. — Висилаємо ПАЧКИ з ОДЯГОМ і ХАРЧАМИ в УКРАЇНУ і до СССР.
Від 1. X. — 31. XII. 1967 р. 10% знижки на авта і мотоциклі з причіпкою.
Уряд. години: пон.-п'ят. 8:30-7 веч., суб. 8:30-6 веч. неділя 10-3 по пол.

20 РІЗДВЯНИХ КАРТОК 20
(Кожна інакша)
одержите за 1 дол. від
A. JANUSZEWSKYJ
2133 W. Augusta Blvd.
Chicago, Ill. 60622

Розшуки

Сестра ГАЛИНА пошукує брата ВОЛОДИМИРА КОРОСТЯНСЬКОГО.
Родом з Явірника Руського, син Катерини і Михайла. Правдоподібно живе в Каліфорнії. Писати на адресу:
Helen Belcic
2468 Scranton Rd.
Cleveland, Ohio. 44113

Нище заподана родина пошукує
ОСИПА ПІТУЛУ
який виїхав з Saulgau (в Німеччині) до Англії і з того часу не подав про себе вістки. Хто знав би про місце його перебування, або він сам — просимо писати на адресу:
Mr. Iwan Dyba
4478 Broadview Road
Cleveland, Ohio. 44109

GREETINGS

A MERRY CHRISTMAS & A HAPPY NEW YEAR
from
Heritage Hall Nursing Home
The Ultimate in Nursing Care Facilities. Rates starting at $90 & up which includes Room & board. 24 hour. Excellent Nursing care. No charge for wheel chair & walkers. Plus complete use of all facilities.
524 Wardell Rd.
New Shrewsbury Rd., N.J.
(201) 776-8700

МОЇ ДНІ
БОРИС ОЛЕКСАНДРІВ
Ціна — 25 центів

Funeral Directors

Theodore WOLINNIN, Inc.
Директор Похоронного Заведення
123 East 7th Street
NEW YORK, N.Y. (9)
Tel.: GR 5-1437
СОЛІДНА ОБСЛУГА

LYTWYN & LYTWYN
UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
AIR CONDITIONED
Обслуга ЩИРА і ЧЕСНА.
Our Services Are Available Anywhere in New Jersey.
801 Springfield Avenue
IRVINGTON, N.J.
NEWARK, N.J.
ESsex 5-5555

ПЕТРО ЯРЕМА
УКР. ПОГРЕБНИК
Займається Похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ
Контрольована температура. Модерна каплиця до ужитку ДАРОМ.
PETER JAREMA
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y.
ORegon 4-2568

НЮЙОРКСЬКА ПРОВІДНА КРАМНИЦЯ КОВБАС
та німецькі спеціяльності
SCHALLER & WEBER
— ДІМ ЯКОСТЕЙ —
РІЗНІ М'ЯСНІ ВИРОБИ, СВІЖЕ М'ЯСИВО ДО ВАРЕННЯ І ПЕЧЕННЯ
КОВБАСКИ • ШИНКИ
9 Великих крамниць 9

In NEW YORK: 1654 2nd Avenue (85-86 Sts.)	TR 9-3047
In RIDGEWOOD: 56-54 Myrtle Avenue	VA 1-7068
In ASTORIA: 28-28 Steinway Street	AS 4-3210
FRANKLIN SQUARE, L.I.: 981 Hempstead Tpk.	437-7677
In FLUSHING: 41-06 Main Street	HI 5-2552
In JACKSON HEIGHTS: 82-10 37th Avenue	DE 5-1154
In FLORAL PARK, L.I.: 259 — 17 Hillside Avenue	343-6116
In POUGHKEEPSIE, N.Y.: 450 Main Street	(914) 454-9070
In EAST NORTHPORT, L.I.: 250 — A Lark Field Rd	(516) 757-0801

ТАРЗАН, Ч. 5918. Смерть Найбока!

— Мій син згинув із ваших рук, — верещав Кевенда, — тепер гинете ви з моїх!

Д-р Лац почав був протестувати, але його стримав Тарзан. Не мішайтеся ... Це таке племінне право.

Кевенда безжалісно застосував смертельний хват. А тоді, кілька моментів пізніше зрадливий знахар згинув під своїм ватажком!